

Συνέντευξη τύπου στο «Interfax» για την επίσκεψη του Αγιοτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας

Η συνέντευξη τύπου για τα αποτελέσματα της επίσκεψης του Πατριάρχη Κυρίλλου στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας πραγματοποιήθηκε στους χώρους του ειδησιογραφικού πρακτορείου «Interfax» στις 30 Ιουλίου 2010. Να αναφερθεί ότι η επίσκεψη έγινε από 20 έως 28 Ιουλίου κατόπιν πρόσκλησης της Ιεράς Συνόδου της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας και των επαρχιών αυτής.

Συμμετείχαν ο Πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας, ο Πρόεδρος του Συνοδικού Τμήματος για σχέσεις Εκκλησίας και Κοινωνίας πρωθιερέας Βσέβολοντ Τσάπλιν, ο Αντιπρόεδρος του ΤΕΕΣ πρωθιερέας Νικόλαος Μπαλασώφ και ο Πρόεδρος του Συνοδικού Τμήματος για πληροφορίες κ. Β. Λεγκοϊοντα.

Αρχίζοντας τη συνέντευξη τύπου ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας αναφέρθηκε κάνοντας σύγκριση στην πρώτη επίσκεψη του Πατριάρχη Κυρίλλου στην Ουκρανία, διότι σύμφωνα με τον Ιεράρχη, και οι δυο ομοιάζουν με τη μορφή τους. Και οι δυο διήρκεσαν πολλές μέρες, όμως διέφερε πολύ το ψυχολογικό κλίμα. Η πρώτη επίσκεψη του Πατριάρχη αντιμετωπίστηκε σαν ένα έκτακτο γεγονός, διότι ο μακαριστός Πατριάρχης Αλέξιος επισκέφθηκε την Ουκρανία λίγο πριν την κοίμησή του μετά τη 17χρονη διακοπή.

Εάν η πρώτη περσινή επίσκεψη του Πατριάρχη Κυρίλλου πραγματοποιείτο σε κλίμα έντασης, διότι υπήρχαν άνθρωποι, για τους οποίους η ενίσχυση της κανονικής Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Ουκρανία ήταν εκτός των συμφερόντων τους, ανάμεσα στους οποίους πρώτα από όλα ήταν

σχισματικοί παράγοντες και ορισμένα εθνικιστικά πολιτικά κόμματα, η φετινή επίσκεψη πραγματοποιήθηκε σε πολύ ποιο ευνοϊκή ατμόσφαιρα.

Ακόμα ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας τόνισε ότι μετά την εκλογή στο Προεδρικό αξίωμα του κ. Β. Γιανουκόβιτς παρατηρείται η ορισμένη πολιτική συνοχή και ότι αυτή η θετική εξέλιξη δε μπορούσε παρά να επηρεάσει το γενικό κλίμα της επίσκεψης.

«Όταν ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος έφτασε στην Ουκρανία, ερωτηθείς για το σκοπό της επίσκεψης απάντησε ότι δεν είχε κανένα σκοπό. Αυτή ήταν μια τακτική επίσκεψη του Πατριάρχη στο κανονικό του έδαφος. Κάθε φορά ο Αγιώτατος Πατριάρχης τόνισε ότι δεν ήταν «Πρέσβης» της Ρωσικής Ομοσπονδίας αλλά ο πρέσβης της Αγίας Ρωσίας, και η Αγία Ρωσία είναι εκείνος ο πνευματικός και πολιτικός χώρος, ο οποίος διαμορφούτο κατά τη διάρκεια των δέκα και πλέον αιώνες. Το λίκνο και το επίκεντρό του είναι το Κίεβο, όπου στον Πατριάρχη ως Προκαθήμενο της Ορθόδοξης Εκκλησίας, η οποία ενώνει τους λαούς του Ρωσικού κόσμου, ανήκει τον πρώτο και τον κορυφαίο ρόλο», τόνισε χαρακτηριστικά ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας.

Ακόμα ο Πρόεδρος του ΤΕΕΣ πρόσθεσε ότι ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος έχει σκοπό να επισκέπτεται τακτικά την Ουκρανία και αυτές οι επισκέψεις θα παύσουν κατά κάποιο τρόπο να είναι έκτακτα γεγονότα.

Σύμφωνα με τον Σεβασμιώτατο κ. Ιλαρίωνα το κύριο θέμα της επίσκεψης του Πατριάρχη Μόσχας και Πασών των Ρωσίων Κυρίλλου στην Ουκρανία ήταν η υπέρβαση του σχίσματος, το οποίο όπως είναι γνωστό ταλανίζει τη χώρα εδώ και είκοσι πλέον χρόνια. Αναφερόμενος σε διάφορα ακροατήρια ο Πατριάρχης Κύριλλος έκανε επανειλημμένως λόγο για τη βλάβη την οποία επέφερε το σχίσμα και την ανάγκη της τάχιστης υπέρβασης αυτού. Στις 26 Ιουλίου στα πλαίσια της συνεδρίας της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας στο Κίεβο ενεκρίθη η Έκκληση προς τους Ορθοδόξους χριστιανούς της Ουκρανίας, οι οποίοι προσχώρησαν στο σχίσμα, να επιστρέψουν στην κανονική Εκκλησία.

«Το σχίσμα επέφερε πολύ βαριά τραύματα στους ανθρώπους. Επηρέασε τις ζωές των ανθρώπων, χώρισε οικογένειες. Το σχίσμα αποσπά τους ανθρώπους από την Εκκλησία, τους στερεί της δυνατότητας να κοινωνούν από το ίδιο Ποτήριο με τους Ορθοδόξους χριστιανούς, να προσκυνούν τα κοινά ιερά. Τελευταία λαμβάνουμε πληροφορίες ότι πολλοί από τους κληρικούς και λαϊκούς, οι οποίοι ευρίσκονται στο σχίσμα, συνειδητοποιούν τη βλάβη από την εμμονή σε αυτό και επιθυμούν να επανενταχθούν στην κανονική Εκκλησία. Η Έκκληση κάνει λόγο για το πόσο φοβερό να ζει κανείς μέσα στο σχίσμα, αλλά και για το πόσο πιο επιβλαβές να πεθάνει κανείς εκτός της Εκκλησίας, και δυστυχώς τα τελευταία χρόνια πολλοί άνθρωποι έφυγαν από τη ζωή ευρισκόμενοι στο σχίσμα. Λέμε ότι δεν πρέπει κανείς να αναβάλλει τη μετάνοια, η οποία δεν έχει τίποτε

εξευτελιστικό. Η μετάνοια είναι μια φυσιολογική δικαιοδοσία της επιστροφής στην Εκκλησία όσων αποσχίστηκαν από αυτή», επεσήμανε ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας.

Επίσης ο Ιεράρχης εξήγησε παραπέμποντας στο κείμενο της Έκκλησης ότι σε περίπτωση της επιστροφής των σχισματικών στην κανονική Εκκλησία η ίδια η Εκκλησία θα κρίνει σχετικά με τον τρόπο της ένταξης αυτών στους κόλπους της και το θέμα της αναγνώρισης των Μυστηρίων τους μπορεί εξετασθεί μόνο μέσα σε αυτή την προοπτική. Δηλαδή μέχρι ο άνθρωπος ευρίσκεται στο σχίσμα το θέμα της αναγνώρισης δεν τίθεται καθόλου, διότι το σχίσμα δεν είναι η Εκκλησία και τα «μυστήρια», τα οποία τελούνται μέσα στο σχίσμα, στερούνται της χάριτος και της σωτήριας δύναμης.

Σύμφωνα με τον Σεβασμιώτατο κ. Ιλαρίωνα αυτή η έκκληση είναι η πεμπτουσία ολόκληρης της επίσκεψης του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κυρίλλου στην Ουκρανία. Ο Πατριάρχης Κύριλλος καταβάλλει πολλές προσπάθειες για τη θεραπεία του σχίσματος, οι οποίες αντιμετωπίζονται με ορισμένη ακατανόηση και αντίθεση και συγκεκριμένα εκ μέρους της οντότητας, επικεφαλής της οποίας είναι ο ψευδό-Πατριάρχης Φιλάρτος.

Ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας τόνισε ότι «μόνο ο ήρεμος ποιμαντικός λόγος μπορεί να αποτελέσει οδό προς το διάλογο. Αυτό τον ποιμαντικό λόγο απεύθυνε ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος σε όλους όσοι ευρίσκονται στο σχίσμα».

Επίσης ο Ιεράρχης ελπίζει ότι «αυτή η επίσκεψη θα συμβάλει στην περαιτέρω συνοχή του Ουκρανικού έθνους, στην προσέγγιση μεταξύ των λαών Ρωσίας και Ουκρανίας και στην επούλωση των τραυμάτων, τα οποία δέχθηκε τα τελευταία χρόνια η ουκρανική Ορθοδοξία».

Από την πλευρά του ερωτηθείς να σχολιάσει την αντίδραση ενός από τους επικεφαλής των σχισματικών, ο οποίος αρνήθηκε την οδό της μετάνοιας, στην έκκληση του Αγιωτάτου Πατριάρχη και της Ιεράς Συνόδου, ο Αντιπρόεδρος του ΤΕΕΣ πρωθιερέας Νικόλαος Μπαλασώφ απάντησε ότι «η Έκκληση της Ιεράς Συνόδου της Ρωσικής Ορθόδοξης Εκκλησίας δεν απευθύνεται στη θρησκευτική οργάνωση την αυτοαποκαλούμενη «το Πατριαρχείο Κιέβου» και η οποία δεν αναγνωρίζεται από καμία τοπική Εκκλησία. Απευθύνεται στους ανθρώπους, οι οποίοι ευρίσκονται εκτός ενότητας με την Ορθόδοξη Εκκλησία. Κατά τη γνώμη μου, δεν πρέπει να περιμένουμε καμία θετική αντίδραση εκ μέρους της ηγεσίας του «Πατριαρχείου Κιέβου».

Σύμφωνα με τον πατέρα Νικόλαο, πολλοί άνθρωποι εκτός της κανονικής Εκκλησίας, οι οποίοι σε αυτό το διάστημα, το οποίο μεσολάβησε μετά την πρώτη επίσκεψη του Πατριάρχη Κυρίλλου στην Ουκρανία, σκέφτονται πολύ σοβαρά για την επιστροφή τους στην Εκκλησία. Υπήρχαν αρκετά αιτήματα εκ μέρους των ενοριών του «Πατριαρχείου Κιέβου» και ακόμα μια σειρά των ηγετών του

σχίσματος σκέφθηκαν για την επιστροφή τους στην κανονική Εκκλησία. Όμως σημειώθηκε μια τραγική περίπτωση, όταν ο πρώην «Μητροπολίτης Λεοντοπόλεως» του «Πατριαρχείου Κιέβου» Ανδρέας Γκοράκ θέλοντας να επανέλθει στην κανονική Εκκλησία πέθανε ξαφνικά. Ακόμα το θέμα της επιστροφής συζητήθηκε με μια σειρά των άλλων σχισματικών ομάδων.

Ο πρωθιερέας Νικόλαος Μπαλασώφ υπογράμμισε ότι η Εκκλησία στον αγώνα της για την υπέρβαση του σχίσματος δε μπορεί να καταφεύγει στα ίδια μέσα με τους σχισματικούς, δηλαδή στην παραποίηση των γεγονότων, την μαχητική πολεμική και τις προσβολές. Η στρατηγική της Εκκλησίας είναι η προσευχή και η δικαιοσύνη του Θεού τελικά θα νικήσει.

Επίσης ερωτηθείς εάν σημειώνεται τα τελευταία η αυξανόμενη δυναμική στις περιπτώσεις των επιστροφών των σχισματικών από το «Πατριαρχείο Κιέβου» στην κανονική Εκκλησία απάντησε θετικά. «Και πρέπει μάλιστα να πούμε ότι πολλοί από τους σχισματικούς παράγοντες ήθελαν από καιρό να επανέλθουν. Όμως επικαλέστηκαν το φόβο, τον οποίο έχουν ακόμα και για την ίδια τη ζωή τους. Τα τελευταία γεγονότα μας αναγκάζουν να σκεφτόμαστε ότι αυτοί οι φόβοι έχουν αρκετό έδαφος. Εννών τον ανεξήγητο θάνατο του Ανδρέα Γκοράκ, ο οποίος ήταν επικεφαλής της μεγαλύτερης επαρχίας του λεγόμενου «Πατριαρχείου Κιέβου» στη Λεοντόπολη. Κατά την Πατριαρχική επίσκεψη επίσης έτσι ξαφνικά και κάτω από τις άγνωστες συνθήκες πέθανε και πάλι στην ίδια περιοχή της Λεοντόπολης ένας από τους παράγοντες της «Ουκρανικής Αυτοκέφαλης Ορθόδοξης Εκκλησίας» Θεοδόσιος Πετσίνα», ανέφερε ο πατήρ Νικόλαος.

Συνεχίζοντας τα λόγια του πρωθιερέα Νικολάου ο Πρόεδρος του Συνοδικού Τμήματος για πληροφορίες κ. Β. Λεγκοϊντα τόνισε ότι οι δηλώσεις των επισήμων παραγόντων των σχισματικών ομάδων δεν απηχούν την πραγματική διάθεση των πιστών. Βεβαίως, η διαδικασία επαναφοράς στην κανονική Εκκλησία δεν απέκτησε το μαζικό χαρακτήρα και ακόμα για τους λόγους, τους οποίους ανέφερε ο πρωθιερέας Νικόλαος, αλλά οι Ουκρανοί δημοσιογράφοι ορισμένες φορές δεν μεταφέρουν σωστά την εκκλησιαστική κατάσταση, η οποία διαμορφώθηκε στη χώρα. Δεν μοιάζει με την οικογένεια, η οποία διαλύθηκε λόγω των διαφωνιών μεταξύ των συζύγων, οι οποίοι μετά από χρόνια αποφάσισαν να συμφιλιωθούν. Η οικογένεια υπήρχε και συνεχίζει να υπάρχει και αυτή είναι η Ουκρανική Ορθόδοξη Εκκλησία.

«Και εάν καταφεύγουμε στις βιβλικές αναλογίες, η θέση στην οποία ευρίσκονται οι αποσχισθέντες από την Εκκλησία, είναι η θέση του ασώτου υιού. Όμως δυστυχώς ο σημερινός άσωτος αντί να μετανιώσει, διότι η μετάνοια είναι το σημαντικότερο βήμα στην καθημερινή χριστιανική ζωή, προσπαθεί να θέσει κάποιους όρους και ακόμα να κατηγορήσει τον πατέρα! Κατά τη γνώμη μου, είναι πολύ σημαντικό να το καταλάβουν όλοι, όσοι παρατηρούν σήμερα την εκκλησιαστική ζωή στην Ουκρανία», έκλεισε ο κ. Β. Λεγκοϊντα.

Από την πλευρά του ο Πρόεδρος του Συνοδικού Τμήματος για σχέσεις Εκκλησίας και Κοινωνίας πρωθιερέας Βσέβολοντ Τσάπλιν ανέφερε το εξής ότι «παρά τις προσπάθειες των ανθρώπων, οι οποίοι γίνονται πλέον περιθωριακοί, να παρουσιάσουν στα ΜΜΕ την επίσκεψη του Αγιωτάτου Πατριάρχη ως πολιτική, είχε, βεβαίως, τον ποιμαντικό χαρακτήρα. Αυτό το πράγμα ήδη ειπώθηκε και δεν πρέπει αυτή η επίσκεψη να προσεγγισθεί ως κάτι το οποίο έχει να κάνει με την επέκταση των ρωσικών συμφερόντων στην Ουκρανία. Προχθές κατά το αποχαιρετιστήριο γεύμα πριν την αναχώρηση από το Κίεβο ο Αγιώτατος Πατριάρχης Κύριλλος είπε το εξής: «Αυτή είναι η χώρα μου, αυτός είναι ο λαός μου, αυτή είναι η Εκκλησία μου». Και μέσα σε αυτά τα λόγια δεν περιέχεται καμιά επέκταση. Είναι ο Πατριάρχης και για τους πιστούς της Ρωσίας, και της Ουκρανίας, και της Λευκορωσίας, και του Καζαχστάν. Θεωρεί τα συμφέροντα και τις προσδοκίες αυτών των πιστών δικά του συμφέροντα και προσδοκίες. Όσοι προσπαθούν με επιμονή να διαμαρτύρονται, αποτελούν την απόλυτη μειοψηφία», τόνισε χαρακτηριστικά ο πρωθιερέας Βσέβολοντ.

Σύμφωνα με τον πατέρα Βσέβολοντ, «με όλη την καλή μας στάση απέναντι στους συγκεκριμένους ανθρώπους, που μπορούν να πλανώνται, οι δυνάμεις, οι οποίες τους υποστηρίζουν, δεν έχουν και δε μπορούν να έχουν μέλλον σε μια πολιτισμένη κοινωνία». Ενώ ήταν πολύ ενδιαφέρον να βλέπει κανείς τους άλλους ανθρώπους και μάλιστα που ανήκουν σε διάφορες γενιές να έρχονται και να κάνουν πολύ ενδιαφέρουσες ερωτήσεις για την οικονομική κρίση, τη σχέση της Ορθοδοξίας με το Ισλάμ, την διαπαιδαγώγηση της νεολαίας, στις οποίες ο Αγιώτατος Πατριάρχης έδωσε απαντήσεις.

«Η Εκκλησία μας είναι πολυεθνική, ενώνει ανθρώπους με διαφορετικές και ακόμα αντίθετες πολιτικές προσεγγίσεις...Είμαστε ανοιχτοί για τους εκατομμυριούχους και τους αστέγους, για τους ανθρώπους διάφορων ιθαγενειών και διάφορων κοινωνικών θέσεων, και η Εκκλησία θα είναι για πάντα έτσι, διότι προς αυτά ακριβώς μας κάλεσε ο Χριστός!»

Ερωτηθείς σχετικά με την επόμενη επίσκεψη του Πατριάρχη Κυρίλλου στην Ουκρανία ο Μητροπολίτης Βολοκολάμσκ Ιλαρίωνας απάντησε ότι θα επισκέπτεται την Ουκρανία κάθε Ιούλιο για να συμμετάσχει στους εορτασμούς την ημέρα μνήμης του Αγίου Ισαποστόλου Πρίγκιπα Βλαδιμήρου και να επισκέπτεται δυο ή τρεις επαρχίες της Ουκρανικής Εκκλησίας. Κατά τη γνώμη του Προέδρου του ΤΕΕΣ η επόμενη επίσκεψη θα γίνει τον προσεχή Νοέμβριο για τα 75^α γενέθλια του Μακαριωτάτου Μητροπολίτη Κιέβου και πάσης Ουκρανίας Βλαδιμήρου.

Δεν αποκλείεται η επίσκεψη του Πατριάρχη στην Ουκρανία να γίνει και τον Απρίλιο του 2011 με αφορμή την 25^η επέτειο της τραγωδίας στο Τσερνομπίλ.

Σχετικά με την ερώτηση για το ενδεχόμενο των συνομιλιών μεταξύ του Αγιωτάτου Πατριάρχη Κύριλλου και του Επικεφαλής του «Πατριαρχείου Κιέβου» ο Μητροπολίτης Ιλαρίωνας απάντησε ότι οι δηλώσεις του ψευδό-Πατριάρχη Φιλαρέτου, ο οποίος είναι ίσως ένας από τους κύριους ένοχους

για το σχίσμα, και της «Συνόδου του» κατά την επίσκεψη του Πατριάρχη Κυρίλλου, μαρτυρούν μάλλον την έλλειψη της ετοιμότητας για το διάλογο και είναι διαποτισμένες με το πνεύμα της επιθετικότητας. Σύμφωνα με τον κ. Ιλαρίωνα, αυτός ο άνθρωπος (ο Φιλάρετος) ασχολείται με το πως να βάζει εμπόδια στην ήδη υπάρχουσα κίνηση επιστροφής από το σχίσμα στην κανονική Εκκλησία. Σύμφωνα με τον Μητροπολίτη Ιλαρίωνα, η επαναφορά από το σχίσμα δεν πρέπει να είναι καθόλου ταπεινωτική και εξευτελιστική και αντίθετα πρέπει να ομοιάζει με την αναζήτηση του απολωλώς προβάτου της παραβολής του Κυρίου (Μαθ. 18. 12-13).

Τέλος, οι συμμετέτοχοι της συνέντευξης τύπου απάντησαν στις ερωτήσεις των δημοσιογράφων για τα επίκαιρα θέματα των διορθοδόξων σχέσεων, την κάλυψη της Πατριαρχικής επίσκεψης από τα Ουκρανικά μέσα μαζικής ενημέρωσης καθώς και για τα προβλήματα καθημερινής ζωής του Ορθόδοξου χριστιανού στην σύγχρονη κοινωνία.

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/56872/>